

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 232/04-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Jozefa Kerekeša, bytom R., zastúpeného advokátom JUDr. L. C., Advokátska kancelária, R., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 145/94, postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 491/96 a postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 255/99 a takto

r o z h o d o l i :

Sťažnosť Jozefa Kerekeša o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. novembra 2004 doručená sťažnosť Jozefa Kerekeša, bytom R. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. L. C., Advokátska kancelária, R., vo veci porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom

pod sp. zn. 8 C 145/94, postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 491/96 a postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 18 C 255/99 (ďalej len „okresné súdy“).

Sťažovateľ žiada vydať nález, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy v označených konaniach, priznal mu finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk a náhradu trov konania.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že „... Žalobou ešte zo dňa 23. 9. 1994 podanou na OS v Bratislave III, som sa domáhal na žalovanom PROBUGAS a. s. B. náhrady škody spôsobenej na mojom vozidle pri dopravnej nehode. Na uvedenom súde sa viedlo konanie pod č. 8 C 145/94 a napokon súd vec postúpil prípisom zo dňa 17. 10. 1996 (hoci tento súd vec meritórne neprejednával, postúpil ju až po dvoch rokoch!) OS Bratislava I ako súdu mieste príslušnému. Na tomto súde sa konanie viedlo pod č. 19 C 491/96 až do 20. 5. 1999 a hoci ani tento súd vec meritórne neprejednával, postúpil ju až po dva a pol roku OS Bratislava II potom, čo o miestnej príslušnosti rozhodol NS SR Bratislava v konaní Ndc 86/99 uznesením zo dňa 25. 2. 1999. Porušovateľ ad 3/ od tej doby koná o veci v konaní sp. zn. 18 C 255/99“.

Toto súdne konanie nebolo doteraz právoplatne skončené. Podľa tvrdenia sťažovateľa predmetná „vec sa neprejednávala bez zbytočných prietahov od podania žaloby do 21. 4. 2004, kedy spis prideliť inému sudcovi, ktorý o nej koná v podstate bez zbytočných prietahov“. Proti postupu okresného súdu podal sťažovateľ jeho predsedovi sťažnosť, „ktorý ju však ignoroval...“. Uvedený postup okresného súdu považuje sťažovateľ za porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec (...) prerokovala bez zbytočných prier'ahov (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom posudzovanej veci je posúdenie, či uvedené okresné sudy v označených konaniach porušili základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 75/04). Inými slovami to znamená, že ak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd zistí, že už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, nemôže sa už z tohto dôvodu na základe sťažnosti podanej podľa čl. 127 ústavy zaoberať opodstatnenosťou námietok o porušení základného práva zaručeného v ústave alebo v príslušnej medzinárodnej zmluve o ľudských právach a základných slobodách (mutatis mutandis I. ÚS 110/03).

Ústavný súd už judikoval, že v kontexte citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je v zásade „iným zásahom“ pre počítanie lehoty pre včasnosť podania sťažnosti (I. ÚS 161/02, I. ÚS 6/03).

Na základe uvedeného sa lehota dvoch mesiacov na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, ktorou namieta porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o porušení tohto základného práva dozvedieť. Začiatok zákonnej lehoty je teda v prípade tohto práva vymedzený subjektívne podľa možnosti sťažovateľa dozvedieť sa o jeho porušení. Posúdenie tejto „možnosti“ je vždy individuálne vzhľadom na konkrétne okolnosti každého

jednotlivého prípadu. Ústavný súd pritom prihliada tak na účel tohto základného práva, ako aj na účel predmetnej zákonnej lehoty.

Pokiaľ ide o konkrétne okolnosti rozhodujúce pre plynutie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti, z obsahu sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že o namietaných skutočnostiach týkajúcich sa postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní sp. zn. 8 C 145/94 sa sťažovateľ dozvedel najneskôr po doručení mu prípisu zo 17. októbra 1996, keď okresný súd vec postúpil Okresnému súdu Bratislava I. O postúpení veci z Okresného súdu Bratislava I (sp. zn. 19 C 491/96) na Okresný súd Bratislava II sa sťažovateľ dozvedel najneskôr okolo 20. mája 1999, keď mu malo byť doručené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (z 25. februára 1999 sp. zn. Ndc 86/99), ktorým bolo rozhodnuté o miestnej príslušnosti súdu na prerokovanie predmetnej veci. Sťažnosť na zbytočné prietahy voči obom uvedeným okresným súdom však bola podaná až v novembri 2004.

Pokiaľ sa sťažnosťou namietajú zbytočné prietahy v postupe Okresného súdu Bratislava II, z už citovaného tvrdenia sťažovateľa „... *vec sa neprejednávala bez zbytočných prietahov od podania žaloby až do 21. 4. 2004, kedy sa spis pridelil inému sudcovi, ktorý v nej koná v podstate bez prietahov*“, o ktorom nemá ústavný súd dôvod vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa pochybovať, vyplýva, že aj Okresný súd Bratislava II vo veci vedenej pod sp. zn. 18 C 255/99 konal so zbytočnými prietahmi do 21. apríla 2004 a po tomto termíne koná už bez zbytočných prietahov.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, z ktorej vyplýva, že v zmysle ustanovenia § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný sťažnosťou (§ 49 a nasl. zákona o ústavnom súde) a je preto viazaný aj tvrdením sťažovateľa o tom, kedy skončila podľa jeho poznatkov nečinnosť všeobecných súdov v konaní, v ktorom tvrdí porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 77/02, IV. ÚS 74/04).

Predmetnú sťažnosť však sťažovateľ ústavnému súdu podal až 29. novembra 2004, t. j. v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pritom nezistil v obsahu sťažnosti sťažovateľa žiadnu skutočnosť alebo dôvod na to, aby zákonnú lehotu dvoch mesiacov počítal v danej veci od neskoršieho času, než sú dátumy vyššie sťažovateľom uvedené.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažovateľovu sťažnosť odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako návrh podaný oneskorene, tak ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu je predmetom predbežného prerokovania iba rozhodovanie o návrhu vo vzťahu k základným právam alebo slobodám, porušenie ktorých sa namieta. Rozhodnutie o prikázaní vo veci konať, o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia a náhrade trov konania požadované sťažovateľom nadväzuje na rozhodnutie o vyslovení porušenia základných práv a slobôd. Oneskorené podanie sťažnosti však viedlo k tomu, že ústavný súd odmietol celú sťažnosť sťažovateľa už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2004